

*Хміль Н. А.,
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформатики
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради*

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ЗАСТОСУВАННЯ ПОШТОВОГО СЕРВІСУ GMAIL У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

У тезах висвітлено власний досвід формування у майбутніх учителів практичних умінь і навичок застосування поштового сервісу Gmail у навчально-виховному процесі. Охарактеризовано інформаційно-технологічні знання та інструментально-технологічні вміння, на яких ґрунтується діяльність учителя щодо організації ним педагогічної взаємодії між суб'єктами навчально-виховного процесу за допомогою сервісу Gmail. Запропоновано та розкрито елементи методики навчання студентів прийомам роботи із поштовим сервісом.

Ключові слова: підготовка, майбутні учителі, формування умінь і навичок, поштовий сервіс Gmail.

Беззаперечно можна стверджувати, що для сучасного вчителя сьогодні одним із популярних мережних інструментів є електронна пошта. Крім основного призначення – надсилання та отримання електронних листів, вона має безліч інших функцій, що можна ефективно використовувати у навчально-виховному процесі. Наш педагогічний досвід свідчить, що більшість майбутніх учителів, нажаль, не мають уяви про такі можливості і як наслідок, не розуміють яким чином можна їх ефективно використовувати у майбутній педагогічній практиці. З огляду на таку ситуацію обрана тема є актуальною.

У своїй публікації ми хотіли висвітлити елементи методики навчання майбутніх учителів прийомам роботи з поштовим сервісом Gmail для ефективного застосування його можливостей у навчально-виховному процесі.

Як відомо, Gmail – це доступний повнофункціональний поштовий клієнт від компанії Google, що дозволяє обмінюватися миттєвими повідомленнями, голосовим та відеочатом, з мобільним доступом [2, с. 84], має інтуїтивно

зручний інтерфейс та надає користувачу безкоштовно 15 Гб вільного дискового простору (рис. 1).

Рисунок 1 – Можливості поштового сервісу Gmail

У поштовому сервісі Gmail реалізована можливість миттєвого перегляду вкладених файлів, перенесення файлів на Диск Google; електронні листи у папці «Вхідні» впорядковуються за п'ятьма вкладками: «Основні», «Соціальні мережі», «Реклама», «Оновлення» та «Форуми»; за допомогою відеодзвінків Hangouts можна спілкуватися з 10 особами одночасно; є вбудований чат, під час використання якого відбувається автоматичне збереження змісту з можливістю подальшого перегляду дискусій, що вже відбулися, та доставки повідомлень користувачеві, який не знаходиться онлайн; за допомогою спеціального сервісу ScreenLear для Gmail можна організувати сесію демонстрації власного екрану для віддаленого користувача; можна надсилати файли розміром до 10 Гб.

На підставі педагогічного досвіду, відображеного в літературних джерелах [1; 2; 4 та ін.], проведеного аналізу сайтів Інтернет-форумів і блогів педагогів-практиків, власної педагогічної практики та з урахуванням видів професійної діяльності вчителя (навчальна, виховна, організаційна) ми визначили такі можливі варіанти застосування поштового сервісу Gmail у навчально-виховному процесі ЗНЗ:

1. Організація листування між колегами, учнями та батьками.

2. Розсилка потрібної інформації (новини, об'яви, навчальні та методичні матеріали, анкети, запрошення на вебінари, конференції, методичні та виховні заходи тощо) контактним групам (учням, колегам, батькам), наприклад, «10-А», «11-Б», «9-В», «Учителі інформатики», «Методичне об'єднання учителів біології», «Батьківський комітет 7-Б класу» тощо.

3. Організація чату для спілкування з одним користувачем (з колегами, друзями, учнями, батьками) або проведення дискусії з декількома співрозмовниками (індивідуальна та групова консультації, супровід виконання практичних робіт на уроці, обговорення нагальних питань з адміністрацією або батьками, організація спільної діяльності під час роботи над проектом).

4. Пояснення алгоритмів виконання тієї чи іншої операції на комп'ютері за допомогою організації демонстрації власного екрану в режимі реального часу для віддаленого користувача (учня, колеги, батьків).

Організація вчителем педагогічної взаємодії між суб'єктами навчально-виховного процесу засобами поштового сервісу Gmail потребує його інформаційно-технологічних знань (знань можливих способів використання сервісу в навчально-виховному процесі) та інструментально-технологічних умінь (умінь налаштовувати поштову скриньку; використовувати інструменти поштового сервісу для організації листування, створення контактних груп і роботи з ними, чату; організовувати демонстрацію власного екрану в режимі реального часу для віддаленого користувача).

У процесі навчання нами застосовувалися такі організаційні форми діяльності студентів: індивідуальна робота та робота в малих групах (3–4 особи), що сприяла розвитку навичок спільної роботи. Зазначимо, що важливу роль у процесі навчання студентів відігравала самостійна робота. Для проведення самоаналізу їх діяльності (рефлексії) нами використовувалися можливості чату сервісу Gmail.

Для досягнення успіху та результативності навчання під час практичного заняття нами застосовувалися такі методи та прийоми, як:

демонстрація прикладу створеної поштової скриньки викладача, що використовується ним у навчально-виховному процесі (для формування пізнавального інтересу та мотивації у студентів до вивчення теми); інтерактивна вправа «Коло ідей» (студентам пропонувалося скласти список ідей можливих способів застосування сервісу вчителем з урахуванням видів його професійної діяльності); демонстрація роботи з сервісом (пояснення принципів роботи з сервісом супроводжуємо демонстрацією відповідних дій); індивідуальна та групова робота за комп'ютером.

Провідними принципами, на яких будувалося навчання студентів застосуванню поштового сервісу у навчально-виховному процесі були: принцип новизни, проблемності, наочності, єдності індивідуального та групового навчання, міцності в оволодінні результатами навчання, принцип поступового моделювання змісту й умов професійної діяльності фахівців [3, с. 171].

Ураховуючи зазначені методи, прийоми та принципи при розробці практичних завдань, ми намагалися продемонструвати студентам реальні ситуації, що виникають у педагогічній діяльності вчителя і для вирішення яких можна застосовувати можливості поштового сервісу Gmail. Також важливо зосередити увагу студентів на тому, що за допомогою адреси електронної пошти здійснюється реєстрація на багатьох Інтернет-ресурсах і сервісах.

Отже, запропоновані елементи методики сприяли підвищенню інтересу студентів до вивчення можливостей застосування поштового сервісу Gmail у майбутній професійній діяльності.

Список використаної літератури

1. Букач А. Використання Gmail в діяльності вчителя [Електронний ресурс] / Антоніна Букач. – Режим доступу : https://docs.google.com/document/d/1Lx-_1GBt9RLpu4WqOEHYnaPJet4kuEWKxkuMe-ucf6s/edit.
2. Облачные технологии и образование / под общ. ред.
3. С. Сейдаметовой. – Симферополь : ДИАЙПИ, 2012. – 204 с.

3. Хміль Н. А. Навчання майбутніх учителів методики застосування хмарного сервісу Google Форми у навчально-виховному процесі / Н. А. Хміль // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – № 69. – Т. 2. – С. 167–171.

4. Ярмахов Б. Google Apps для образования / Б. Ярмахов, Л. Рождественская. – СПб. : Питер, 2015. – 224 с.